

Stubnyán István

(Sajókaza, 1927. 04. 15. – Budapest, 1980. 11. 08.)

Összeállította: Kreischer Károly, Machata Béla

Bányamérnök, igazgató, bányászati vezérigazgató-helyettes. 1952-ben szerzett bányamérnöki oklevelet a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen. A bauxitbányászattal 1958-tól ismerkedett meg tüzetesebben, amikor a Fejér megyei Bauxitbányák Vállalat főmérnöke lett. A mélyműveléses bauxitbányászat fejlesztésében, biztonságossá tételében, gépesítésében ért el jelentős eredményeket. 1973. január 1-jétől a Magyar Alumíniumipari Tröszt bányászati vezérigazgató-helyetteseként irányította a bauxitbányászatot.

1927. április 15-én született a Borsod megyei Sajókazán egy bányász család második gyerekeként. Általános és középiskolai tanulmányainak elvégzése után édesapja tanítóképzőbe íratta be, de ezt megszakítva ösztöndíjasként Sopronba került, ahol megismerkedett a bányaművelés tudományával. 1952-ben szerzett bányamérnöki oklevelet, de már 1951 augusztusától a miskolci egyetem geodéziai tanszékén lett tanársegéd. Ahogy nevetve mondta megalkudott önmagával és a lehetőségekkel, mert mindenképpen Borsodban kívánt maradni. 1954. április 15-én saját kérésére a Diósgyőri Szénbányák üzemmérnöke lesz és még ebben az évben a bányauzem főmérnöke.

Központi szivattyúállomás

1958. január 1-jével a gánti és az iszkaszentgyörgyi bauxitbányák összevonásával létrejött a Fejér megyei Bauxitbányák Vállalat. Stubnyán Istvánt áthelyezték Kincsesbányára és a vállalat főmérnöke lett. 1970. augusztus 15-től kinevezték a vállalat igazgatójává. 1973. február 1-vel a Magyar Alumíniumipari Tröszt bányászati vezérigazgató-helyettesévé nevezték ki. Munkájában a szénbányászatban szerzett tapasztalatát hasznosította. A rend, fegyelem, pontosság kritériuma mellett a bányaművelés biztonsága és könnyebbé tétele volt a fő célja. A vezetése idején számtalan feladatot kellett megoldani, a bányatüzek megelőzését, az aktív vízszintsüllyesztést, a termelés gépesítését. Kísérletek sorát végezték különböző szállítórendszerek alkalmazására, a rakodás és biztosítás

módjára, míg kialakult a bauxitra, bauxitbányászatra jellemző fejtésmód, valamint a rakodás-szállítás rendszere.

Kezdeményezője és végrehajtója volt olyan nagy jelentőségű fejlesztéseknek, mint:

Tervszerű aktív vízszintsüllyesztés, a kiemelt karsztvíz ipari és lakossági felhasználása

1960-1970 között a szkréperes rakodás-szállítás elterjesztése

1964- a földalatti gumihevederes szalagszállítás bevezetése a csilleszállítás helyett

1968-1975 között önjáró sűrített levegős távirányítású (CAVO) rakodógépek alkalmazása

1975-től diesel-hidraulikus rakodó-szállítógépek alkalmazása és elterjesztése

JOY TLF 4. GHH LF 4.1. /

Munkahelyi biztosítás területén a nagy teherbírású, kapcsolható kivitelű

Távirányítású CAVO rakodógép

könnyűfémgerendák és hidraulikus táмок használata.

A nehézipari ágazatban közel húsz éves szakmai fejlesztés és fejlődés elismeréseként 1978-ban Stubnyán István a Magyar Alumíniumipari Tröszt bányászati vezérigazgatója, Kanizsai József a Bakonyi Bauxitbánya igazgatója és Iski Károly a Fejér megyei Bauxitbányák igazgatója megosztott Állami-díj kitüntetésben részesült.

Vezetői munkája mellett 1958-ban alapító tagja és elnöke volt az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Kincsesbányai Csoportjának. 1973-tól az OMBKE Bányászati Szakosztályának elnöke lett, ahol sokat tett a bányász hagyományok ápolása és megőrzése érdekében.

Kiemelkedő szakmai és társadalmi munkáját több magas kitüntetéssel ismerték el, így a Bányászat Kiváló Dolgozója, a Nehézipar Kiváló Dolgozója, a Bányász Szolgálati Érdemérem bronz, ezüst és arany fokozata, a Szocialista Munkáért Érdemérem, a Munkaéremrend ezüst és arany fokozata.

Stubnyán István bányamérnök hosszú szenvedés után 1980. november 8-án hunyt el Budapesten. A magyar bányásztársadalom, kollégák, rokonok ismerősök kísérték utolsó útjára Farkasréti temetőben.

Forrás:

Kovács-Nemes-Órsi: Bauxitbányászat Fejér megyében 1926-1976

Kincsesi Bauxit újság 1980. október-november

Tóth István kézirat összegyűjtött események, adatok